

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κ^ΟΥ Γ. Α. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΥ

Ἡ παγκόσμιος καὶ εὐρωπαϊκὴ οἰκονομία.—Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1950 γεγονότα ἔξαιρετικῆς σημασίας ἔλαβον χώραν παγκοσμίως καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ἅτινα ἔσχον ἰσχυρὸν ἀντίκτυπον καὶ παρ' ἡμῖν. Τὸ κυριαρχοῦν γεγονός ἐπῆρξεν ὁ πόλεμος ἐν Κορέᾳ. Τὰ πολιτικὰ γεγονότα τῆς Ἀπὸ Ἀνατολῆς δεσπόζουσι τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ λήξαντος ἔτους, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου τινὰ ἐκ τῶν προϋπαρχόντων οἰκονομικῶν προβλημάτων ἀμβλύνονται, ἄλλα δὲ πρὸς ἀντιμετώπισιν πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα προκύπτουν.

Διὰ τὸ ἔτος 1950 ἐπισκοπούμενον ἐν τῷ συνόλῳ του καὶ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὰς ἐπιδράσεις αἵτινες ἀπέρρευσαν ἐκ τῶν πολεμικῶν γεγονότων, δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐπῆρξεν ἔτος συνεχίσεως τῆς ἀναληφθείσης μεταπολεμικῶς ὑπὸ τῶν διαφόρων χωρῶν προσπαθείας πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας των καὶ ἐπιτεύξεως μιᾶς νέας ἐπὶ παγκοσμίῳ κλίμακος ἰσορροπίας. Αἱ χαρακτηρίζουσαι τὸ ἔτος 1950 εὐνοϊκαὶ ἐξελίξεις συνίστανται εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, τὴν αὔξησιν τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν καὶ βελτίωσιν τοῦ πρότερον ἀπειλητικοῦ, ἰδίᾳ διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, προβλήματος τῶν πληρωμῶν εἰς ἰσχυρὸν νόμισμα.

Ἡ αὔξεις τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος ἀφορᾷ πρὸ παντὸς εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν, ἀνωτέραν περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔτους ἐν Εὐρώπῃ κατὰ 10 % τοῦ προηγουμένου ἔτους, εἰς δὲ τὰς Η. Π. Ἀμερικῆς περὶ τὰ 13 % μὲ νέαν σημαντικὴν ἀνοδὸν (9 %) μέχρι τέλους τοῦ ἔτους. Ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ καίτοι μετρίως εὐνοηθεῖσα ἀπὸ τὰς καιρικὰς συνθήκας κυμαίνεται περὶ τὰ προπολεμικὰ ἐπίπεδα. Ὁ ὄγκος τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου ἀκολουθεῖ τὴν γενικὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ αἱ παγκόσμιοι ἐξαγωγαὶ ὑπερβαίνουν κατὰ 13 % περίπου τὰ προπολεμικὰ ἐπίπεδα. Αἱ χώραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης συμμετέχουσιν ἐνεργότερον εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς χώρας, ἐνῷ ἀντιθέτως αἱ εἰσαγωγικαὶ αὐτῶν ἀνάγκαι μειοῦνται. Αἱ ἐνδοευρωπαϊκαὶ ἐμπορικαὶ σχέσεις ἀναπτύσσονται, ἐνῷ ταῦτοχρόνως αὐξάνει τὸ ρεῦμα τῶν ἐξαγωγῶν βασικῶν ὑλῶν πρὸς τὰς Η. Π. Ἀμερικῆς, ἐντεινόμενον ἰδίως μετὰ τὰ γεγονότα τῆς Κορέας.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἐξελίξεων μεταβάλλεται διαρκοῦντος τοῦ 1950 ἡ ὄψις τοῦ προβλήματος τῶν διεθνῶν πληρωμῶν. Τὸ πρόβλημα

τοῦ ἐλλείμματος δολλαρίων παρουσιάζει οὐσιώδη κατὰ τὸ πρῶτον καὶ ταχυτάτην κατὰ τὸ δεύτερον ἐξάμηνον τοῦ ἔτους ἐπὶ τὰ βελτίω ἐξέλιξιν. Εἰδικώτερον τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Δ. Εὐρώπης μὲ τὰς Η. Π. Ἀμερικῆς βελτιοῦται ἐντὸς τοῦ 1950, ἂφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς μειώσεως τοῦ εἰς δολλάρια ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου αὐτῆς καὶ ἂφ' ἑτέρου λόγῳ αὐξήσεως τοῦ πλεονάσματος τῶν ἐτέρων στοιχείων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν εἰς δολλάρια, ὧς περαιτέρω δὲ ἀποτέλεσμα διαπιστοῦται αὐξήσις τοῦ ἀποθέματος εἰς χρυσὸν καὶ δολλάρια, ἣτις κυρίως ἀφορᾷ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς εἰς χρυσὸν καὶ δολλάρια θέσεως τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Αἱ διαπιστούμεναι εὐνοϊκαὶ διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς οἰκονομίας ἐξελίξεις συνετελέσθησαν ὑπὸ τὴν συνεχισθεῖσαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1950 εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῆς διὰ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ παρεχομένης ἀμερικανικῆς βοήθειας, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ μέγεθος αὐτῆς περιορίσθη. Οὐσιώδη ἐξ ἄλλου ἐπίδρασιν ἤσκησαν βασικὰ μέτρα, ἅτινα ἐλήφθησαν ὑπὸ τῶν μετεχουσῶν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν Δυτικῶν χωρῶν: ἡ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1949 χρονολογούμενη ὑποτίμησις τῶν περισσοτέρων νομισμάτων, ἡ μερικὴ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου, ἐφαρμοσθεῖσα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1950, καὶ ἡ ἴδρυσις τῆς Ἑνώσεως ἐνδοευρωπαϊκῶν πληρωμῶν.

Αἱ βασικαὶ οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις αἵτινες ἀνωτέρω διεγράφησαν, ὅχι μόνον δὲν ἀνατρέπονται, συνεπεία τῶν ἐπιδράσεων τοῦ Κορεατικοῦ πολέμου, ἀλλ' ἐκδηλοῦνται αὗται ἔκτοτε μετὰ μείζονος ἐντάσεως. Ἐνῶ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἡ οἰκονομικὴ βελτίωσις πραγματοποιεῖται ὑπὸ προοπτικὴν εἰρηνικῆς οἰκονομίας, ἀπὸ τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ ἐντεῦθεν ἀρχίζει νὰ προβάλῃ ὁ χαρακτὴρ τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας. Ἀτμόσφαιρα ψυχολογικῆς ἀνησυχίας καὶ ἀβεβαιότητος ἐδημιουργήθη καὶ οἱ κίνδυνοι πληθωρικῶν πιέσεων δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐκδηλωθοῦν ἐντόνως.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἡ αὐξήσις τῆς ζητήσεως καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἱκανοποιηθεῖσα ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἀποθεμάτων δὲν ἐπέφερε σοβαρὰν διαταραχὴν εἰς τὰς τιμὰς αὐτῶν. Εἰς τὴν κατηγορίαν ὅμως τῶν πρώτων ὑλῶν, ἰσχυραὶ πληθωρικαὶ πιέσεις ἐξεδηλώθησαν συνεπεία τῆς ἐνταθείσης ζητήσεως, ἐπιτεινόμεναι ἀπὸ τὰς πραγματικὰς καὶ ψυχολογικὰς ἀβεβαιότητας, τὰς ὁποίας ἐδημιουργεῖ ὁ νέος προσανατολισμὸς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τὸ τετραγαμμένον διεθνὲς πολιτικὸν κλίμα.

Αἱ Η. Π. Ἀμερικῆς καὶ ἡ Δ. Εὐρώπη εἰσέρχονται εἰς τὴν φάσιν τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας. Τὰ προβλήματα ἐπαρκείας τῆς προσφορᾶς ἀγαθῶν, ἀνακατανομῆς τῶν πόρων, καταμερισμοῦ τοῦ βάρους τῶν ἐξοπλισμῶν ὑπὸ μορφὴν περιορισμοῦ τῶν ἐπενδύσεων καὶ συμπίεσεως τῆς καταναλώσεως, προβάλλουν ἔκτοτε ἐν ὅλῃ τῇ ὀξύτητί των.

Πρὸς ἀνάσχεσιν τῶν πληθωρικῶν πιέσεων ἡ λήψις ἀντιπληθωρικῶν

μέτρων κρίνεται διεθνῶς πλέον ἐπιβεβλημένα. Μέτρα, ἅτινα εἶχον ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου, ἐπαναφέρονται καὶ μάλιστα ὑπὸ αὐστηροτέραν μορφήν. Κατανοεῖται ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς στενότητος βασικῶν εἰδῶν ἔδει ν' ἀντιμετωπισθῇ διὰ διεθνοῦς συνεργασίας. Καὶ ἐπακολούθει κατόπιν συνεννοήσεων καὶ προσπαθειῶν τῶν Η.Π.Α., Μεγ. Βρετανίας καὶ Γαλλίας ἡ ὀργάνωσις τῆς μονίμου «Διεθνοῦς Διασκέψεως βασικῶν ὑλῶν» (Materials International Conference) διὰ τὴν μελέτην τῶν μέτρων αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καλυτέρας κατανομῆς καὶ χρησιμοποίησεως τῶν σπανιζουσῶν ὑλῶν.

Ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια.— Ἡ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν πολεμικῶν γεγονότων τῆς Κορέας μεταβολὴ τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς καταστάσεως ἤσκησε σημαντικὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Η. Π., ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πρὸς τὴν Εὐρώπην παρεχομένην διὰ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν. Ἡ ἀρχικὴ προοπτικὴ παροχῆς βοηθείας μετεβλήθη εἰς δύο σημεῖα : πρῶτον, τὸ μέγεθος τῆς βοηθείας διὰ τὸ ἔτος 1950—51 ἐμειώθη τελικῶς περισσότερον ἔναντι τῆς ἀρχικῶς προβλεφθείσης μειώσεως· δεύτερον, μεταβολὴ ἐπῆλθεν ἐν μέρει καὶ εἰς τὸν σκοπὸν καὶ προορισμὸν τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας. Τὸ προγραμματισθὲν διὰ τὸ 1950—51 ποσὸν βοηθείας τῶν 3.100 ἑκατ. δολλαρίων ὑπέστη σοβαρὰν περικοπὴν περιορισθὲν τελικῶς ὑπὸ τοῦ Κογκρέσσου εἰς 2.200 ἑκατομμ. δολλαρίων. Μετὰ τὴν περικοπὴν ταύτην τὸ ποσὸν τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας πρὸς τὴν Ἑλλάδα καθωρίσθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1950, εἰς δολλ. 206,8 ἑκατ. δολλ., 91,8 ἑκ. δι' ἄμεσον βοήθειαν καὶ 115 δι' ἔμμεσον βοήθειαν.

Ἡ Ἑλλάς, ὥς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὑπέβαλε τὰ ὑποδειχθέντα ὑπὸ τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. προγράμματα ἀνασυγκροτήσεως τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας. Ἐπίσης κατηρτίσθη καὶ πρόγραμμα ἐτήσιον διὰ τὸ 1950—51.

Τὸ τεθὲν εἰς ἐφαρμογὴν πρόγραμμα, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ἐγκριθέν ποσὸν τῆς βοηθείας ἐκ δολλ. 206,8 ἑκατομμ., προβλέπει εἰσαγωγὴν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἀξίας δολλ. 276,9 ἑκατ. καὶ κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν ἀξίας δολλ. 76,9 ἑκατ. Ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐξαγωγὰς 92 ἑκατ. καὶ ἀδήλους εἰσπράξεις 55 ἑκατ.

Τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν δραχμῶν ἐκ τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας⁽¹⁾ (μὴ συνυπολογιζομένης τῆς ἀξίας τῶν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν δι' ἀνασυγκρότησιν πραγματοποιουμένην ὑπὸ τοῦ κράτους) ἀνῆλθε δι' ὁλόκληρον τὴν περίοδον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως παροχῆς βοηθείας μέχρι 31 Δεκεμβρ. 1950, εἰς δρχ. 6.419 δισεκ. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον διετέθησαν ἐκ τῶν εἰσπράξεων τούτων συνολικῶς δραχμαὶ 4.687 δισεκατ., ἐξ ὧν διὰ δαπάνας ἀνασυγκροτήσεως δρχ. 2.678 δισεκατ. διὰ τὴν κάλυψιν ἐλλειμμάτων τοῦ Προϋπο-

1. Ἐκ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ καὶ ἐκ τῆς βοηθείας δόγματος Τροῦμαν.

λογισμοῦ δρχ. 1.596 δισεκ., ἐτέθησαν δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ΑΔΟΣ δρχ. 413 δισεκ. Κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβ. 1950 ὑφίστατο ἐπομένως ἀδιάθετον ὑπόλοιπον ἀνερχόμενον εἰς δρχ. 1.732 δισεκατ. Σημειωτέον ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου σημαντικὸν τμῆμα προορίζεται διὰ τὴν κάλυψιν ἐλλειμμάτων τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν, ἐξ ἄλλου, περίοδον πραγματοποιηθεῖσαι δαπάναι ἀνασυγκροτήσεως ὑπὸ μορφὴν ἀνοιγμάτων πιστώσεων δι' εἰσαγωγὴν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν καὶ ἄλλας συναφεῖς πληρωμὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς δολλάρια καὶ ἕτερα ξένα νομίσματα, ἀνῆλθον εἰς δολλ. 162 ἑκατομμύρια.

Κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος 1950 διετέθησαν διὰ δαπάνας ἀνασυγκροτήσεως δραχμαὶ 1.327,8 δισεκ. ἔναντι δρχ. 1.350,5 δισεκ. κατὰ τὴν περίπου διετῇ μέχρι τέλους 1949 περίοδον. Εἰδικώτερον κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον οἰκονομικοῦ ἔτους 1950—51 (Ἰούλιος—Δεκέμβριος 1950) δρχ. 715 δισεκ. ἦτοι τὰ 46 % περίπου τοῦ δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος προβλεπομένου ἤδη ποσοῦ ἐκ δρχ. 1.560 δισεκ.

Αἱ εἰς συνάλλαγμα δαπάναι ἀνῆλθον ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους 1950 εἰς δολλ. 93 ἑκατ. (α' ἑξάμηνον δολλ. 65 ἑκατ., β' ἑξάμηνον δολλ. 29.5 ἑκατ.) ἔναντι δολλ. 69 ἑκατ., ἅτινα διετέθησαν κατὰ τὴν περίοδον μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1949. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος δαπανῶν ἐξωτερικοῦ ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς ταχεῖα κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1949—50 (Ἰαν.—Ἰούν. 1950).

Τὰ ὄρια τῆς παρούσης ἐκθέσεως δὲν ἐπιτρέπουν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς μεγαλυτέραν ποιοτικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὰς πραγματοποιουμένας ἐπενδύσεις κατὰ κατηγορίας καὶ κλάδους τῆς οἰκονομίας.

Νομισματικὴ καὶ Πιστωτικὴ πολιτικὴ.—Τὸν ἄξονα τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς μας πολιτικῆς ἀπετέλεσαν καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1950 δύο βασικαὶ ἐπιδιώξεις : ἀφ' ἑνὸς ἡ διασφάλισις τῆς νομισματικῆς σταθερότητος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐνίσχυσις τῶν διαφόρων παραγωγικῶν κλάδων. Ὑπάρχουν δὲ σαφεῖς ἐνδείξεις, ὅτι ἡ προσήλωσις πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς ἐπέφεραν τὰ ἀναμενόμενα εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1949 ἐπιτευχθεῖσα νομισματικὴ σταθερότης διετηρήθη, πλὴν τῶν συνήθων ἐποχιακῶν διακυμάνσεων, μέχρι τῆς διεθνοῦς κρίσεως τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἤρχισαν ἐκδηλούμεναι καὶ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας μας, ὡς συνέβη καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας, αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς ἐξελίξεως τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν γνωστῶν πολεμικῶν γεγονότων. Αἱ νέαι αὗται συνθῆκαι ἐπιβάλλουν σειρὰν μέτρων καὶ ἐλέγχων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δημιουργουμένων ἢ ἐντεινομένων στενοτήτων καὶ πιέσεων. Πρὸς τὰς κατευθύνσεις αὐτὰς προσανατολίζεται ἤδη ἡ γενικωτέρα οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ πολιτικὴ.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐνισχύσεως τῶν παραγωγικῶν κλάδων διὰ τῆς μεμετρημένης, ἀλλὰ καὶ αὐξούσης πιστοδοτήσεως αὐτῶν, ἐπετυγχάνετο, τῇ συνδρομῇ καὶ ἄλλων εὐνοϊκῶν παραγόντων, ἡ σοβαρὰ ἀνάπτυξις τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς. Ἐμφανῇ ἐκδήλωσιν τούτου ἀποτελεῖ ἡ συνεχὴς αὔξεις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἡ αὔξεις, πλὴν τοῦ ἐλαίου, τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, γενικώτερον δὲ ἡ ἀνάπτυξις τῆς καθόλου οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ τῶν συναλλαγῶν.

Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ ἐθνικόν μας νόμισμα καὶ ἡ ἀπορροφητικότης δραχμῶν ὑπὸ τῆς οἰκονομίας ἐσημείου ταχεῖαν πρόοδον κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1950. Πολιτικὴν δὲ τῆς Τραπεζῆς ἀπετέλει ἡ μὴ διατάραξις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος διὰ βεβιασμένου τινὸς μέτρου καὶ ἡ τόνωσις αὐτῆς διὰ προσφόρου χειρισμοῦ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν πιστώσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ λήψις τῶν ἐνδεικνυμένων μέτρων πρὸς πρόληψιν ἢ τοῦλάχιστον ἀμβλυνσιν τῶν ἐποχιακῶν διακυμάνσεων εἰς τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὰς τιμὰς.

Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου ὅμως τοῦ 1950 ἡ ὑψωσις τῶν διεθνῶν τιμῶν καὶ ἡ δυσμενὴς ψυχολογικὴ ἐπίδρασις τῶν πολεμικῶν γεγονότων εἶχον ὥς συνέπειαν νὰ διαταράξουν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ ἐν Ἑλλάδι. Τὸ Ἐκδοτικὸν Ἰδρυμα, ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ν. Ἐπιτροπῆς, ἦτο ὑποχρεωμένον νὰ λάβῃ μέτρα ἀντισταθμίζοντα τὰς ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων δυσμενεῖς ἐπιδράσεις. Τὰ μέτρα ταῦτα, πιστεύομεν ὅτι θὰ συμβάλλουν τελικῶς εἰς τὴν διατήρησιν τῆς νομισματικῆς μας σταθερότητος καὶ θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς οἰκονομίας μας πρὸς τὰς μεταβληθείσας συνθῆκας.

Κυκλοφορία - Τιμαί.— Τὸ 1950, ἐν τῷ συνόλῳ του θεωρούμενον, ὑπῆρξεν ἔτος σχετικῶς σταθερᾶς νομισματικῆς κυκλοφορίας, σταθερότητος τιμῶν μέχρι τῶν μέσων αὐτοῦ καὶ ὑψωτικῆς κινήσεως τῶν τιμῶν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ἔτους καὶ ἐντεῦθεν. Ἡ ἐξέλιξις ὑπῆρξε διάφορος ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἔτος 1949, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἔτος σημαντικῆς αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, σταθερότητος δὲ τῶν τιμῶν μὲ πτωτικὰς μᾶλλον τάσεις.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1950 μετὰ μίαν πρόσκαιρον ἐποχιακὴν ἄνοδον, παρατηρουμένην ἁπλῶς τοὺς πρώτους μῆνας ἑκάστου ἔτους, αἱ τιμαὶ παρουσίασαν ἐν συνεχείᾳ ροπὴν μᾶλλον πτωτικὴν μέχρι τοῦ Ἰουνίου. Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου καὶ ἐντεῦθεν σημειοῦται ὑψωτικὴ τάσις τῶν τιμῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1950 ὑπερέβησαν κατὰ 14,5% τὰς τιμὰς τοῦ Δεκεμβρίου 1949. Εἶναι ἀληθές ὅτι, κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία ἠϋξήθη, ἐν τούτοις ὅμως τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1950 δὲν ὑπερέβαινε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ 1949 παρὰ κατὰ 1,5%. Εἶναι ἐπομένως φανερόν ὅτι τὰ αἷτια τῆς σημειωθείσης ὑψώσεως τῶν τιμῶν δὲν πρόκειται νὰ

ἀναζητηθῶν εἰς τὴν προσφορὰν χρήματος, ἀλλὰ ἀλλαχοῦ. Εἰς τὸ αὐτὸ δὲ συμπέρασμα καταλήγει τις καὶ ἂν ἤθελε λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν λίαν περιορισμένην χρησιμοποίησιν, διὰ κυκλοφοριακοὺς σκοποὺς, τῶν καταθέσεων, ἰδίᾳ δὲ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὡς ἐπίσης μέρους τινός, πάντως ἐλαχίστου, ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ χρυσῶν λιρῶν χρησιμοποιουμένου διὰ πληρωμᾶς.

Σαφῆ ἔνδειξιν πρὸς τοῦτο μᾶς δίδει ἡ χρονολογία τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑψωτικῆς κινήσεως, ἡ ὁποία συμπίπτει μὲ τὴν ἑναρξιν τοῦ Κορεατικοῦ πολέμου καὶ τὴν ἐκδήλωσιν ὑψωτικοῦ κύματος τιμῶν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας. Ἡ Ἑλλάς, χώρα εἰσαγωγῆς βασικῶν πρώτων ὑλῶν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραμείνῃ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν.

Ὁ Κορεατικὸς ὁμως πόλεμος καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐνταθεῖσα γενικωτέρα κατάστασις ἐλλείψεως πολιτικῆς ἀσφαλείας καὶ δυσπιστίας ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν τιμῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ψυχολογικῶς διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς ταχύτητος τῆς κυκλοφορίας τοῦ χρήματος, φαινόμενον τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπόμενο νὰ λάβῃ χώραν εἰς μίαν τόσον εὐαίσθητον οἰκονομίαν, ὡς ἡ ἑλληνική, συνε- πεία τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλομεν ἰδιαιτέρως νὰ τονίσωμεν, ὅτι τὸ Ἐκδοτικὸν Ἰδρυμα συνεχίζον τὴν πολιτικὴν τῆς πωλήσεως χρυσῶν λιρῶν ἐπέ- τυχε πλήρη καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ψυχολογικῶν ἐπιδρά- σεων. Ἡ εἰς ἀσυνήθως μεγάλην κλίμακα ζήτησις χρυσῶν λιρῶν πρὸς ἐπέν- δυσιν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους 1950 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέ- χοντος ἔτους, ἔσχεν ἐπὶ τῆς καθόλου οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας συνεπείας, αἵτινες δὲν σταθμίζονται πλήρως ὑπὸ τοῦ κοινοῦ. Πράγματι δὲν κατανοεῖται, ὅτι ἡ ἐπένδυσις τοῦ λίαν σημαντικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 560 δισεκ. περίπου εἰς χρυσᾶς λίρας στερεῖ τὴν οἰκονομίαν ἀντιστοίχων μέσων πληρω- μῆς πρὸς ἀγορὰν ἐτέρων ἀγαθῶν. Οὐδεμίαν δὲ ἔχομεν ἀμφιβολίαν, ὅτι εἰς ἐκ τῶν λόγων τῆς σημειωθείσης τελευταίως χαλαρώσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τὰς χώρας εἶναι καὶ ἡ δέσμευσις κεφαλαίων εἰς χρυσᾶς λί- ρας ἀποθησαυριζομένας.

Πάντως τὸ Ἐκδοτικὸν Ἰδρυμα διὰ ταχέως καὶ ἐπαρκοῦς ἐφοδιασμοῦ εἰς χρυσᾶς λίρας καὶ διὰ συνδεδευσμένων χειρισμῶν τῆς πιστωτικῆς πολιτι- κῆς κατώρθωσεν ὥστε νὰ ἀποφευχθῶν δυσμενεῖς νομισματικαὶ συνέπειαι. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πληθωρικῶν πιέσεων ἐκ τοῦ ἐμπορευματοικοῦ πα- ράγοντος, ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις καὶ ἡ Νομισμ. Ἐπιτροπὴ, ἀπὸ συμφώνου μετὰ τῆς Ἀμερ. Ἀποστολῆς, ἀπέληξαν εἰς τὴν λήψιν μέτρων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ὅλως ἰδιαιτέραν ση- μασίαν ἔχει ἡ ἀποφασισθεῖσα ἐπέκτασις τοῦ δελτίου διανομῶν, ὥστε νὰ ἐξ- ασφαλισθῶν τακτικαὶ διανομαὶ βασικῶν εἰδῶν εἰς τὸν πληθυσμόν, εἰς στα- θερὰς ποσότητος καὶ τιμᾶς.

Πιστώσεις.— Ἡ συντελουμένη συνεχῆς ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς

καὶ τῶν συναλλαγῶν, ἣτις ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ὑπέρτατον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς ὅλης οἰκονομικῆς πολιτικῆς προσπάθειας, καθίστων καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1950 ἀναγκαίαν τὴν αὐξήσιν τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν. Ἡ διεύρυνσις αὕτη τῶν πιστοδοτήσεων αἰτιολογεῖται κατ' ἀρχὴν ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι τὸ σύνολον τῶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστώσεων παραμένει σημαντικῶς κατώτερον τοῦ προπολεμικοῦ. Τὸ Ἐκδοτικὸν Ἰδρυμα ἐν τῇ κατευθύνσει τῆς ὅλης πιστωτικῆς πολιτικῆς δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, ἐφ' ὅσον δὲν διεκυβεύετο ἡ νομισματικὴ σταθερότης, νὰ στερήσῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς πιστοδοτήσεως, ἣτις ἦτο ἀπαραίτητος πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν περιθωρίων ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς. Βασικὴν ἐπιδίωξιν τῆς Τραπεζῆς, ἐνεργούσης ἀπὸ συμφώνου μετὰ τῆς Ν. Ε., ἀποτελεῖ ἡ κατὰ τὸ δυνατόν καλλιτέρα ἐπιλογὴ τῶν χρηματοδοτουμένων ἐργασιῶν καὶ ἡ σκοπιμωτέρα, ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ταχυτέρας δυνατῆς ἐνισχύσεως τῆς παραγωγῆς καὶ διασφαλίσεως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος, διοχέτευσις τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων. Τὸ ἔργον τοῦ ποιοτικοῦ ἐλέγχου τῆς τραπεζικῆς χρηματοδοτήσεως θέλει ἀσφαλῶς καταστῇ ἀποτελεσματικώτερον διὰ τῶν προσφάτως ληφθέντων μέτρων, ὥς ἡ γενομένη ρύθμισις τῶν καταθέσεων Ν. Π. Δ. Δ. καὶ ἡ πληρεστέρα ὁργάνωσις τοῦ ἐλέγχου τῶν τραπεζῶν.

Ἡ συνολικὴ αὐξήσις τῆς τραπεζικῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας μεταξὺ Δεκ. 1949 καὶ Δεκ. 1950 ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 1.172,1 δισεκ. ἥτοι εἰς ποσοστὸν 34,5 %.

Ἡ διεύρυνσις αὕτη ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὰ 74,4 % ἥτοι 872,5 δισεκ. δρχ. ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον (299,6 δισεκ.) ἐκ τῶν ἰδίων διαθεσίμων τῶν λοιπῶν τραπεζῶν.

Κατὰ τὸ 1950 συνεχίσθη ἡ αὐξήσις τῶν παρὰ τραπεζαῖς καταθέσεων, ἐξ ὧν ἀντλοῦσιν αἱ τράπεζαι τὰ πρὸς χορήγησιν πιστώσεων ἀπαιτούμενα κεφάλαια. Ἡ πραγματοποιηθεῖσα τῷ 1950 αὐξήσις τῶν καταθέσεων ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 386,4 δισεκ. ἔναντι αὐξήσεως ἐκ δρχ. 495,8 δισεκ. τοῦ ἔτους 1949. Ἀποβλέπομεν μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ γεγονός, ὅτι καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους συνεχίσθη, καίτοι μὲ ὑποστολὴν τοῦ ρυθμοῦ, ἡ αὐξήσις τῶν καταθέσεων. Ἐπιβάλλεται ἐξ ἄλλου ἢ διὰ παντὸς μέτρου ἐνίσχυσις τῆς ροπῆς πρὸς τὴν ἐμφανῆ τραπεζικὴν ἀποταμίευσιν, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς ἐξυγιάνσεως τῆς οἰκονομίας.

Εἰδικώτερον παρατηροῦμεν ἐπὶ τῆς ἀσκουμένης πιστωτικῆς πολιτικῆς: Κατὰ τὸ ἔτος 1950 ἐπεξετάθη ἡ χορήγησις πιστώσεων, διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως, καὶ εἰς τὴν βιοτεχνίαν. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ν. Ε. δὲν ἐδίστασε νὰ διαθέσῃ κεφάλαια προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου διὰ βραχυπροθέσμους πιστώσεις πρὸς τὴν βιοτεχνίαν, ἅτινα ἀνέρχονται κατὰ τὴν 31.12.50 εἰς δρχ. 17 δισ. περίπου,

ἐντὸς δὲ τοῦ Μαρτίου τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς δραχ. 40 δισ. περίπου.

Πιστεύομεν ἀπολύτως εἰς τὴν παράγωγικότητα τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ἀνάγκη πιστωτικῆς ἐνισχύσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς εἶναι ἐπιβεβλημένη. Αἱ οἰκονομικαὶ συνθηκαί, ὑφ' ἃς διατελοῦμεν, δὲν ἐπιτρέπουσιν ἀτυχῶς εὐρύτεραν χρηματοδότησιν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν γεωργικῶν ἔργων καὶ τὴν ἀπόκτησιν μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Οἱ ἀνωτέρω σκοποὶ πρέπει νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὴν διὰ τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας χρηματοδοτουμένην ἀνασυγκρότησιν τοῦ γεωργικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας. Παρὰ ταῦτα διετέθησαν μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν γεωργικῶν ἔργων καὶ τὴν ἀπόκτησιν μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἑτέρων ἐφοδίων περὶ τὰ 200 δισεκ. δραχ. Ἐπιβάλλεται ὅμως ὅπως καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια ἵνα ἐξευρεθῶσι τὰ μέσα πρὸς προικοδότησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς δι' εἰδικοῦ, ἐπαρκοῦς καὶ εὐθηνοῦ κεφαλαίου ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς βραχυπροθέσμου ἀγροτικῆς πίστεως.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ληφθέντα μέτρα πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐκδηλωθεισῶν πληθωρικῶν πιέσεων:

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐν ἀπολύτῳ συμφωνίᾳ μετὰ τῆς Ν. Ε., εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀναθεωρήσῃ ἐν μέρει τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις χρηματοδοτήσεως τῶν διαφόρων κλάδων τῆς παραγωγῆς. Εἰδικώτερον διὰ τὸν κλάδον τῆς βιομηχανίας κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην καὶ ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς κατεβλήθη πᾶσα προσπάχῃ, ὅπως μὴ θιγῇ οὗτος. Τὰ ποσοστὰ τῆς χρηματοδοτήσεως αὐτοῦ διὰ τὴν ἀγορὰν πρώτων ὑλῶν ηὐξήθησαν ἐσχάτως, ὅπου τοῦτο κρίνεται ἀναγκαῖον ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν. Ὡσαύτως τὸ ὕψος τῶν ἀπασχολουμένων κεφαλαίων διὰ τὴν προεξόφλησιν γραμματίων πελατῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων αὐξάνεται κατὰ τι.

Ἡ χρηματοδοτήσις τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου αὐξάνεται μὲ πρόνοιαν παροχῆς πιστώσεων εἰς εὐρύτεραν ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν κλίμακα διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ προετοιμασίαν τῶν πρὸς ἐξαγωγήν προϊόντων καὶ δὴ μὲ περιορισμὸν τοῦ τόκου καὶ προμηθείας εἰς 9 %. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον ἐγένετο διαρρύθμισις εὐρύνουσα τὸν χρόνον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν παρεχομένων πιστώσεων. Δὲν ἦτο ὅμως δυνατόν νὰ ἀδιαφορήσῃ τις, καὶ δὴ ἐν μέσῳ τῆς ἐκδηλουμένης πληθωρικῆς πιέσεως, ἐναντι τῆς σημειωθείσης αὐξήσεως εἰς τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ διοχέτευσις τῶν ἀγαθῶν πρὸς τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν γίνεται κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος ἐναντι ἀμέσου εἰσπράξεως τοῦ ἀντιτίμου, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δικαιολογηθῇ ἡ χορήγησις πιστώσεων πρὸς τὸ ἐμπόριον πρὸς ἀναπλήρωσιν ἀγαθῶν, τὰ ὅποια κατὰ κανόνα παρέχονται εἰς τὴν κατανάλωσιν ἐναντι πληρωμῆς τοῖς μετρητοῖς.

Ἐπιτόκιον.—Δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ὁ ὑψηλὸς τόκος ἀποτελεῖ παράγοντα ἀντιοικονομικῶς ἐπενεργοῦντα εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀντιλαμβάνεται πλήρως τὴν σπουδαιότητα τῆς προσφορᾶς εὐθηνοῦ χρήματος καὶ ἐξετάζουσα πάντοτε τὰς δυνατότητας τῆς μειώσεως τοῦ ἐπιτοκίου προβαίνει εἰς μείωσιν αὐτοῦ δι' εἰδικὰς κατηγορίας δανεισμοῦ. Οὐχ ἦττον ἢ γενικὴ μείωσις τοῦ τραπεζιτικοῦ ἐπιτοκίου ἐφ' ὅσον εἰσέτι τὸ ὕψος τοῦ ἐλευθέρου τόκου, ὅστις διαμορφοῦται ἐκ τῆς στενότητος προσφορᾶς κεφαλαίων ἐξ ἀποταμιεύσεων, παραμένει ὑψηλόν, θὰ ἐνεῖχε ποικίλους κινδύνους εἰδικῶς μάλιστα εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἕτεροι παράγοντες ἐπενεργοῦσι διαταρακτικῶς διὰ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα. Ὁ ὑποβιβασμὸς τοῦ ἐπιτοκίου εἶναι πιθανώτατον ὅτι θὰ ἀπέληγεν εἰς τὴν δημιουργίαν ὑπερόγκων καὶ ἀδήλων κερδῶν ὑπὲρ τῶν δανειζομένων, τὰ ὅποια νὰ διαφεύγωσι τελικῶς πάντα ἔλεγχον.

Ἀναδιοργάνωσις τοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος καὶ ἔλεγχος πίστεως.—Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐν συμφωνίᾳ μὲ τὴν Ν. Ε. καὶ τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ἔκρινεν ἀπαραίτητον, ὅπως μελετηθῇ ἡ λειτουργία τοῦ ὅλου τραπεζιτικοῦ συστήματος ὥς καὶ τοῦ ἐλέγχου γενικώτερον τῆς πίστεως. Ἡ ἔρευνα τῶν ζητημάτων τούτων ἀνετέθη εἰς εἰδικὸν ἐμπειρογνώμονα, τὸν ἀντιπρόεδρον τῆς Fed. Reserve Bank of Kansas City κ. D. Johns, ὅστις, ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Διοικήσεως τῆς Τρ. τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ξένων μελῶν τῆς Ν. Ε., ἐμελέτησε τὴν λειτουργίαν τοῦ ἑλληνικοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος καὶ ὑπέβαλε σχετικὴν ἐκθεσιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ρηθείσῃ ἐκθέσει εἰσηγήσεων ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Α. Ν. 1611 τῆς 31.12.50 «Περὶ καταθέσεων Ν. Π. Δ. Δ. καὶ Ἀσφαλ. Ταμείων» καὶ τοῦ Α. Ν. 1665 τῆς 27.1.51 «Περὶ λειτουργίας καὶ ἐλέγχου τῶν τραπεζῶν».

Διὰ τοῦ πρώτου Νόμου ρυθμίζεται τὸ θέμα τῶν ὑπὸ μορφήν ἐντόκων καταθέσεων ἐπενδυομένων κεφαλαίων τῶν Ν. Π. Δ. Δ. καὶ Ἀσφαλ. Ταμείων. Τὰ ἐν λόγῳ κεφάλαια παρακατατίθενται ἐφεξῆς παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος χρησιμοποιοῦνται δὲ παρ' αὐτῆς, μέσῳ τῶν ἄλλων τραπεζῶν, πρὸς χρηματοδότησιν τῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας. Λαμβάνεται ἐν τῷ Νόμῳ πρόνοια, ὅπως οὐδὲν προσπορίζεται ἡ Τρ. τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς ὥς ἄνω ἐργασίας.

Διὰ τοῦ δευτέρου Νόμου διηυρύνθη καὶ ἐσυστηματοποιήθη ὁ ἔλεγχος τῆς Ν. Ἐ. ἐπὶ τοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος τῆς χώρας καὶ ἐθεσπίσθη ὅτι διὰ τὴν ἰδρυσιν νέων τραπεζῶν ἢ ὑποκαταστημάτων αὐτῶν θ' ἀπαιτῆται τοῦ λοιποῦ εἰδικὴ ἄδεια τῆς Ν. Ε. Καθορίζεται ἐπίσης, ὅτι πιστωτικὰ ἰδρύματα τὰ ὅποια λόγῳ οἰκονομικοῦ κλονισμοῦ δὲν δύνανται νὰ συνεχίσωσι τὴν λειτουργίαν των, δὲν τίθενται ἀμέσως ὑπὸ ἐκκαθάρισιν, ἀλλ' ὑπὸ εἰδικὴν διαχείρισιν. Εἰς τὸν ὥς ἄνω Νόμον περιελήφθησαν ἐπίσης διατάξεις ἀφορῶσαι εἰς τὰς κυρώσεις καὶ τὰ κατασταλτικὰ μέτρα, τὰ ὅποια τίθενται εἰς

τὴν διάθεσιν τῆς Ν. Ε. πρὸς ἄσκησιν ἀποτελεσματικωτέρου ἐλέγχου. Ὑπολείπεται εἰσέτι ἡ λήψις καὶ ἐτέρων δύο νομοθετικῶν μέτρων, τοῦ ἐνὸς ἀφορῶντος εἰς τὴν περὶ τῆς Ν. Ε. κειμένην νομοθεσίαν, τοῦ δ' ἐτέρου εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ἀγροτ. Τραπεζῆς.

Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον, ὅπως ἐκφράσωμεν εἰς τὸν κ. D. Johns ὡς καὶ πρὸς τὰ δύο ξένα μέλη τῆς Νομ. Ἐ. Sir Theodore Gregory καὶ κ. J. Gunter τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὴν συμβολήν των εἰς τὴν ἔρευναν δυσχερῶν ἀληθῶς θεμάτων, ἅτινα ἐτέθησαν ἐνώπιον αὐτῶν.

Πιστώσεις πρὸς τὸ Δημόσιον.—Αἱ πιστώσεις τῆς Τραπεζῆς πρὸς τὸ Δημόσιον διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ ἐν γένει ἀνέρχονται, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν, τὴν 31.12.50 εἰς δραχμὰς 3.092.606 ἑκατομ. ἐναντι δραχμῶν 2.712.292 ἑκατομ. τῆς 31.12.49, ἥτοι διαπιστοῦται αὐξήσις ἐκ δραχμῶν 380.314 ἑκατομ.

Ἡ παρατηρουμένη αὐξήσις ὀφείλεται εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλλειμματικὴν κατάστασιν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ κατάστασις αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῶν ἠϋξημένων στρατιωτικῶν δαπανῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιπροσωπεύουν κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1950—51 τὰ 53 % περίπου τῶν ἐξ ἐλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς δαπάνας ταύτας συνυπολογισθῶσι καὶ αἱ δαπάναι κοινωνικῆς προνοίας καὶ ὑγιεινῆς, αἵτινες ἀντιπροσωπεύουν κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1950—51 τὰ 20,5 % τῶν ἐξ ἐλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθίσταται ἀκόμη περισσότερον προφανὴς ἡ σοβαρὰ πίεσις, τὴν ὁποίαν ἀσκοῦν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αἱ δύο αὗται κατηγορίαι δαπανῶν. Σημειοῦμεν, ὅτι τὸ παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ἄνοιγμα ἐν γένει τῶν ἀνωτέρω λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, ἐξουδεροῦται κυκλοφορικῶς διὰ τῶν κατατεθειμένων ἀντιστοίχως παρὰ τῇ Τραπεζῇ κεφαλαίων εἰς δραχμὰς τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας καὶ συνεπῶς ἡ αὐξήσις τοῦ ἀνοίγματος τῶν λογαριασμῶν τούτων κατὰ τὸ 1950 δὲν ἐπέφερε διόγκωσιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας.

Πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι κατανοεῖται πλήρως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ ποίαν πρωταρχικὴν σημασίαν ἔχει ἡ πλήρης ἰσοσκέλισις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ποίαν πρωταρχικὴν σημασίαν ἔχει αὕτη διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, τὸ ὁποῖον ὑπελείφθη κατὰ τὸ παρελθόν, λόγῳ τοῦ ὅτι δραχμαὶ προοριζόμεναι διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν κατηυθύνοντο πρὸς κάλυψιν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Σαφῆ ἐπὶ τούτου ἐνδείξιν παρέχει ἡ καταβληθεῖσα προσπάθεια διὰ τὴν αὐξήσιν τῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ μέγιστον μέρος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἐκ τῆς φορολογίας. Τὰ φορολογικὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1950—51 προϋπελογίσθησαν εἰς δραχ. 4.028 δισεκ., ἐνῶ κατὰ τὸ 1949—50 ἀνῆλθον ταῦτα εἰς δραχ. 3.520 δισεκ. Αἱ φο-

ρολογικαὶ θυσίαι τοῦ πληθυσμοῦ ἐμφαίνονται σαφέστερον ἐκ τῆς συγκρίσεως πρὸς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα τῆς χώρας τῶν συνολικῶς καταβαλλομένων φόρων. Ἡ ἀναλογία τῶν φόρων πρὸς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν ὑπὲρ τρίτων φορολογιῶν, ἀνῆρχετο τὸ 1949—50 εἰς 27 % περίπου. Ἡ φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας κατέστη ἀκόμη μεγαλυτέρα κατ' ἀκολουθίαν τῶν ληφθέντων προσφάτως φορολογικῶν μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν.

Μεγάλαι ἐπίσης καταβάλλονται προσπάθειαι καὶ πρὸς τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰς δαπάνας, ἐπὶ σκοπῷ μειώσεως τῶν λοιπῶν, πλὴν στρατιωτικῶν, δαπανῶν κατὰ δρχ. 352 δισεκ. ἔναντι τοῦ 1949—50. Δὲν ἡμελήθη πρὸς τούτοις, ὅπως τὸ θέμα τοῦτο ἐρευνηθῇ ὑπὸ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο συσταθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Ἐπιτροπῆς, μὲ τὴν κατεύθυνσιν ἐπιτεύξεως καὶ περαιτέρω μεγαλυτέρων οἰκονομιῶν. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου φρονοῦμεν, ὅτι ὑπάρχει στάδιον συμπίεσεως τῶν δημοσίων δαπανῶν, διὰ τῆς ἀναδιαρθρώσεως τοῦ ὅλου διοικητικοῦ συστήματος καὶ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνότητος τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Συναλλαγματικὴ πολιτικὴ - Ἴσοζύγιον Πληρωμῶν.— Αἱ κατευθυντήριοι γραμμαὶ τῆς ἀσκηθείσης καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1950 συναλλαγματικῆς πολιτικῆς δὲν ἐξέκλιναν κατ' οὐσίαν ἀπὸ τὸ πλαίσιον τῆς διαγραφείσης, ἀφ' ἧς ἤρξατο παρεχομένη εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα τὸν σημαντικώτερον παράγοντα τῆς καλύψεως τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Ἡ πολιτικὴ αὕτη συνίσταται εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν περιοριστικῶν μέτρων κατὰ τὴν διάθεσιν τοῦ συναλλάγματος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐκάστοτε προκαθοριζομένου προγράμματος εἰσαγωγῶν, ἐντὸς τῶν ἐκάστοτε συνολικῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων. Ἀπομάκρυνσιν ἐν τινι μέτρῳ ἀπὸ τὸ σύστημα τοῦτο ἀπετέλεσεν ἡ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος μερικὴ ἀπελευθέρωσις τῶν ἐνδοευρωπαϊκῶν εἰσαγωγῶν.

Τὸ ἕτερον σκέλος τῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς ἀπετέλεσεν ἡ ὑποβοήθησις καὶ ἐξασφάλισις τοῦ μεγαλυτέρου δυνατοῦ ὄγκου ἐξαγωγῶν διὰ πριμοδοτήσεως ἐνίων ἐξαγωγικῶν προϊόντων, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγή λόγῳ διεθνῶν τιμῶν καθίσταται δυσχερὴς ὑπὸ τὰς ἐν Ἑλλάδι συνθήκας κόστους παραγωγῆς των. Πρὸς τούτοις ἰδιαίτεραι προσπάθειαι κατεβλήθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀπειλητικῶς ἐπιδεινωθέντος προβλήματος τῆς ἐξαγωγῆς ἐλληνικῶν καπνῶν εἰς Γερμανίαν, τὸ ὁποῖον διὰ μόνης τῆς πριμοδοτήσεως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῇ. Εὐτυχῶς ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἐπεδείχθη ἡ ὀφειλομένη κατανόησις.

Ἡ συναλλαγματικὴ θέσις τῆς χώρας ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1950 ν' ἀποτελῇ εὐπαθὲς σημεῖον ἐντὸς τοῦ πλέγματος τῶν προβλημάτων, ἅτινα ἀντιμετωπίζει ἡ οἰκονομία μας μεταπολεμικῶς. Ποικίλοι παράγοντες

ἐπέδρασαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1950 παρεμποδίσαντες τὴν ἀναμενομένην ἐπίτευξιν οὐσιώδους βελτιώσεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς χώρας. Ἐκ τῆς διερευνήσεως τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ στοιχείων διαπιστοῦται κατ' ἀρχὴν αὐξησης τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ ὅποion ἀνῆλθεν εἰς δολ. 312,6 ἑκατομ. ἔναντι ἐλλείμματος τοῦ 1949 ἐκ δολλ. 284,2 ἑκατομ.

Αἱ ἐξαγωγαὶ ἐξ ἄλλου ἐλαχίστην παρουσιάζουσιν αὐξησης ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐκ δολλ. μόλις 1,7 ἑκατομ. καλύψασαι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὰ 23 % τῶν εἰσαγωγῶν (ἄνευ τῶν ἐξ ἐπανορθώσεων εἰσαγωγῶν), ἦτοι ποσοστὸν περίπου ὡς τὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους. Θὰ ἡδύνατο ὅθεν νὰ γίνῃ λόγος περὶ στασιμότητος τῶν προσδιοριστικῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου στοιχείων. Ἡ διαπίστωσις αὕτη εἶναι καθ' ἑαυτὴν δυσμενής, δοθέντος ὅτι ἄνευ ἀναπτύξεως τῶν ἐξαγωγῶν, αἵτινες προπολεμικῶς ἐκάλυπτον τὰ 70,5 % τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ ἀποκατάστασις αὐτοδυνάμου εὐσταθείας εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν ἀποβαίνει προβληματική.

Τὸ ἰδιαζόντως ὅμως δυσμενὲς στοιχεῖον τὸ χαρακτηρίζον τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς χώρας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἔγκειται εἰς τὴν δυσμενῆ γενικῶς τροπὴν τῶν «ὄρων ἐμπορίου» διὰ τὰς ἀνταλλαγὰς τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ξένων χωρῶν.

Ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου προβλήματος δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ὑψωσις τῶν διεθνῶν τιμῶν, ἥτις ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ 1950, δὲν ἠνύνησε τὰ εὐγενῆ ἐξαγώγιμα προϊόντα, πλὴν ἐλαχίστων, ἐνῶ ἀντιθέτως πολλῶν ἐκ τῶν εἰσαγομένων βασικῶν εἰδῶν αἱ τιμαὶ ὑψώθησαν σημαντικῶς. Ἐτερος παράγων ὅστις ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ὑπῆρξεν ἡ ἐπιχειρηθεῖσα καὶ ἐφαρμοσθεῖσα ἐπὶ ἓν ἔτος ἐν Ἑλλάδι μερικὴ ἀπελευθέρωσις τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ. Αἱ μεγάλαι ἀνεφοδιαστικαὶ ἀνάγκαι τῆς χώρας, συντρεχούσης καὶ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ διαθέσεως τῶν συναλλαγματικῶν πόρων ἐκ τῆς ἐμμέσου ἀμερικανικῆς βοηθείας καὶ τῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται, ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ θέσις τῆς χώρας ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εὐπαθὴς συνεπεία τῆς ἐλλειμματικότητος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, δημιουργούσης διὰ τὴν χώραν μας, ἥτις στερεῖται ἐτέρων ἐπαρκῶν πόρων, ἀντιστοίχως μεγάλην ἐλλειμματικότητα καὶ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Οὐσιώδη αὐξησης παρουσιάζει κατὰ τὸ 1950 τὸ καθαρὸν ὑπὲρ τῆς χώρας ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἀδήλων πόρων καὶ πληρωμῶν ἀνελθόν εἰς δολλ. 38,7 ἑκατομ. ἔναντι δολλ. 27,2 ἑκατομ. τοῦ 1949. Ἡ παρατηρουμένη αὐξησης ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν μεγαλυτέραν εἰσροὴν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων καὶ ναυτιλιακοῦ συναλλάγματος, κυρίως ἐκ τῆς καταβολῆς φόρων ὑπὸ τῆς ὑπερποντίου ναυτιλίας. Ἡ συμβολὴ τῶν ἀδήλων

πόρων εἰς τὴν κάλυψιν μέρους τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ὑπῆρξε πάντοτε ἰδιαιτέρας σημασίας, ἐφ' ᾧ καὶ ἀποτελεῖ εὐχάριστον διαπίστωσιν τὸ γεγονὸς τῆς αὐξήσεώς των κατὰ τὸ 1950. Ἐλπίζεται δὲ καὶ περαιτέρω βελτίωσις αὐτῶν.

Εἰς τὴν ἀπόκτησιν περισσοτέρων ἀδήλων πόρων ἐν γένει παρὰ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνετέλεσεν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀπόκλισις τῆς ἐλευθέρως τιμῆς τοῦ συναλλάγματος ἔναντι τῆς ἐπισήμου ὑπῆρξε μικροτέρα κατὰ τὸ ἔτος 1950 ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη.

Σοβαρὰν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἀπετέλεσε κατὰ τὸ ἔτος 1950 ἡ διάθεσις συναλλάγματος δι' ἀπόκτησιν χρυσῶν λιρῶν πρὸς ἄσκησιν πολιτικῆς σταθερότητος τοῦ νομίσματος. Ἡ Ἑλλάς, ὥς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀπέτισε βαρὺν τὸν φόρον εἰς τὰς διεθνεῖς περίπλοκας. Τὸ παραμένον, μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων κτηθέντος συναλλάγματος, ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἐκαλύφθη καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν μικροτέρων πόρων, κυρίως ὅμως διὰ τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας τῆς παρεχομένης ἐκ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ.

Ἡ Ἑλλάς, κατόπιν σκληροτάτου καὶ μακροῦ, ἀλλ' ἐνδόξου καὶ νικηφόρου πολέμου, ἔχει πλέον ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἐξ ἴσου ἐπίμοχθον, πλὴν δημιουργικόν, ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας της. Ὅσον τεράστια ὑπῆρξαν αἱ θυσίαι, τὰς ὁποίας ἡ χώρα ὑπέστη καὶ εἰς ἀνθρωπίνους καὶ εἰς ὑλικὰς ἀξίας, τόσον ἡρωϊκὴ καὶ ἀποφασιστικὴ ἐξεδηλώθη ἡ δύναμις τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς εἰς τὴν πάλιν πρὸς ὅλας τὰς φθοροποιούς ἐχθρικὰς ἐνεργείας. Βαθύτατα τραυματισμένη, ἀλλὰ νικήτρια, ἐπεδόθη μὲ ἀξιοθαύμαστον ζωτικότητα εἰς τὰ εἰρηνικὰ ἔργα. Κυβερνῶντες καὶ Λαὸς ἐρρίφθησαν εἰς ἐντατικὴν προσπάθειαν πρὸς περισυλλογὴν καὶ ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατάθεσιν τῶν θεμελίων καὶ τὴν στερέωσιν τῶν βάσεων τῆς μελλοντικῆς μας ζωῆς. Τὸ πρωταρχικόν ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον συνεκεντρώθη ὁλόκληρος ἡ προσπάθεια εἶναι τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως, ἡ ὁποία συντελεῖται χάρις εἰς τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν. Κατὰ τὸ ἔτος 1950, πλὴν τῶν ἄλλων, γίνεται ἑναρξίς τῶν μεγάλων ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν πληρεστέραν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας. Ἡ πορεία δὲ τῆς ἀνασυγκροτήσεως θὰ ἐξειλίσκετο μὲ ταχυτάτην πρόοδον, ἂν μὴ ἄλλοι ἀντίξοοι παράγοντες δὲν ἐνεφανίζοντο ἐκ νέου. Ἡ Κορέα, γίνεται αἰφνιδίως ἡ αἰτία ζοφεράς ἀπειλῆς παγκοσμίου πολέμου. Ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1950 ἡ ἀνθρωπότης ζῇ ἐκ νέου τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ φόβου, τῶν κινδύνων καὶ τῆς ἀγωνίας. Ἀρνεταὶ σκοτεινοὶ καὶ ἀμείλικτοι, ποὺ ζητοῦν νὰ καταλύσουν τὴν ἐλευθέραν δημιουργικὴν ἀμιλλαν τῶν Ἑθνῶν καὶ τῶν ἐλευθέρων Λαῶν, βάλλουν ἐναντίον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰρηνικῆς ἀνορθώσεως τῆς Εὐρώπης, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀρχίσει νὰ ἐδραιώσουν μίαν ψυχολογίαν τάξεως καὶ γαλήνης.

Ἐνώπιον τῆς ἀνανεωθείσης τρομερᾶς ἀπειλῆς ὁ δυτικὸς κόσμος ἀνασυντάσσεται. Αὐτὸ σημαίνει τὴν μεταστροφὴν τῆς εἰρηνικῆς οἰκονομίας εἰς πολεμικὴν καὶ τὴν αὐξήσιν τῶν ἐξοπλισμῶν. Ἡ μεγάλη Ἀμερ. Δημοκρατία δὲν διστάζει καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ν' αὐξήσῃ τὰς ἤδη ἐπαχθεῖς φορολογίας τῆς καὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς νέας θυσίας καὶ περιορισμούς, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἔλθῃ καὶ πάλιν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ Ἑλλάς, πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις τῆς καὶ πρωτοπόρος εἰς ὅλους τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας, ἐντάσσεται εἰς τοὺς σημαιοφόρους τῆς μεγάλης προσπαθείας τῆς ἐνώσεως τοῦ Δυτικοῦ κόσμου ἐναντίον τῆς ἀπειλούσης τὴν ἀνθρωπότητα καταστροφῆς. Μετὰ μικράν, ὀλίγων μόνον μηνῶν, ἀνάπαυλαν εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀντιμετωπίσῃ νέαν κατάστασιν ἐξόχως ἐπιβαρυντικὴν τοῦ δημοσιονομικοῦ τῆς προβλήματος. Παρὰ τὴν ἐπιδείνωσιν τοῦ δημοσιονομικοῦ προβλήματος ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τὸ ἔλλειμμα μειοῦται ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἔλλειμμα τοῦ προηγούμενου ἔτους. Διὰ τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς ἐπεδιώχθη καὶ θὰ ἐπιδιωχθῇ μὲ ὅλα τὰ εἰς τὴν διάθεσίν μας μέσα, ἡ διατήρησις τῆς σταθερότητος τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν νομίσματος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως.

Διαπιστοῦμεν εὐχαρίστως, ὅτι κατὰ τὸ 1950 ἡ ἐνίσχυσις τῆς οἰκονομίας ἐξ εἰσρεόντων ἀδήλων πόρων αὐξάνεται. Ἀτυχῶς ὅμως τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαρκείας εἰς συναλλαγματικὰ μέσα δι' ἐξωτερικὰς πληρωμὰς ὑφίσταται ἀκέραιον. Ἐπιβάλλεται ἐπομένως ὅπως τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου περιορισθῇ μὲ δραστικὰ καὶ ἄμεσα μέτρα. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν δὲ αὐτὴν οὐδεμιᾶς ἐπιτρέπεται νὰ φεισθῶμεν θυσίας.

Παρ' ὅλας ὅμως τὰς δυσχερείας ἃς ἡ Χώρα ἀντιμετωπίζει, ἐὰν ἀτενίσωμεν εἰς τὸ ἐπιτελεσθὲν ἤδη ἔργον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἔχωμεν ὡς δεδομένον, ὅτι ἡ μεγάλη Ἀμερ. Δημοκρατία εὐρίσκεται παρὰ τὸ πλεονέκτημα μας, δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὄχι μόνον δὲν θέλομεν καμφοθῇ πρὸ τῶν νέων δυσχερειῶν, ἀλλὰ θὰ συνεχίσωμεν τὸν δυσχερῆ δρόμον διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας.

Ὅφείλομεν τέλος νὰ τονίσωμεν, ὅτι παρὰ τὴν στροφὴν τὴν ὁποίαν ὁ Κορεατικὸς πόλεμος ἔδωσεν εἰς τὴν διεθνῇ πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν, ἡ βαθεῖα πεποίθησις καὶ ἀκλόνητος προσήλωσις τῆς μεγάλης δυνάμεως τῶν Ἡν. Πολιτειῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Δυτικοῦ κόσμου εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς εἰρήνης ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν ἐγγύησιν, ὅτι ἡ ἀπειλὴ τοῦ πολέμου θέλει τελικῶς ἀποτραπῇ.

Καὶ ἀφοῦ ὁμιλοῦμεν περὶ ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων, χρέος ἱερὸν θεωροῦμεν ν' ἀπευθύνωμεν ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦτο ἐνθουσιώδη χαιρετισμὸν πρὸς τὰ ὑπέροχα ἑλληνόπουλα, τὰ ὁποῖα μάχονται σήμερον εἰς τὸν 38ον παράλληλον τῆς μακρυνῆς χερσονήσου. Αἱ εὐχαί μας διὰ μίαν ἀκόμη μεγάλην Νίκην συνοδεύουν ὄχι μόνον τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἐλευθέρων Λαῶν.

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.— ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1950

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΚΑΙ ΖΗΜΙΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1951

‘Ο Διευθυντής του Λογιστηρίου

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα εἰς 70 χώρας κατὰ τὸ ἔτος 1949

Κατὰ κεφαλὴν
εἰσόδημα
(εἰς δολλάρια)

Χ ὤ ρ α ι

Κάτω τῶν \$ 50	Αἰθιοπία, Ἀϊτή, Βιρμαμία Ἰνδονησία, Ἰσημερινός, Κίνα, Κορέα (Νότιος), Λιβερία, Σαουδικὴ Ἀραβία, Σιάμ, Ὑεμένη, Φιλιππίναι.
Μεταξὺ \$ 50—\$ 100	Ἀφγανιστάν, Βολιβία, Γουατεμάλα, Δομινικανὴ Δημοκρατία, Ἰνδία, Ἰράκ, Ἰράν, Κεϋλάνη, Νικαράγουα, Ὀνδούρα, Πακιστάν, Παραγουάη, Σαλβαδόρ.
Μεταξὺ \$ 100—\$ 200	Αἴγυπτος, Βραζιλία, Γιουγκοσλαβία, Ἑλλάς, Ἰαπωνία, Κολομβία, Κостаρίκα, Λίβανος, Μεξικόν, Παναμάς, Περού, Ροδαισία (Νότιος), Συρία, Τουρκία, Χιλή.
Μεταξὺ \$ 200—\$ 300	Αὐστρία, Ἰταλία, Κούβα, Νοτιοαφρικανικὴ Ἐνωση, Οὐγγαρία, Πορτογαλία.
Μεταξὺ \$ 300—\$ 400	Ἀργεντινὴ, Βενεζουέλα, Γερμανία, Ἰσραήλ, Οὐρουγουάη, Πολωνία, Σοβιετικὴ Ἐνωση, Τσεχοσλοβακία, Φινλανδία.
Μεταξὺ \$ 400 —\$ 600	Βέλγιον, Γαλλία, Ἱρλανδία, Ἰσλανδία, Λουξεμβούργον, Νομβηγία, Ὀλλανδία.
Μεταξὺ \$ 600—\$ 900	Αὐστραλία, Δανία, Ἑλβετία, Καναδᾶς, Μεγάλῃ Βρεταννία, Νέα Ζηλανδία, Σουηδία.
Ἀνω τῶν \$ 900	Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι.

(Ἐκ τοῦ World Economic Report 1949/50)

Δεῖκται πραγματικοῦ ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ προϊόντος καὶ πραγματικῆς προσωπικῆς καταναλώσεως κατὸ τὸ 1949

Χ ὤ ρ α ι	Ἀκαθάριστον Προσωπικὴ ἐθνικὸν προϊόν κατανάλω- οις		Πραγματικὴ προσωπικὴ κατανάλωσις	
	1948 = 100		Συνολικὴ 1938 = 100	Κατὰ κεφαλὴν
Αὐστραλία	106	105	145	129
Γαλλία	106	101	98	97
Δανία	106	104	117	104
Ἰταλία	101	102	—	—
Καναδᾶς	102	103	178	150
Μεγ. Βρεταννία	105	102	105	99
Νορβηγία	104	107	113	102
Ὀλλανδία	106	97	112	97
Σουηδία	101	99	125	114

Μακροπρόθεσμοι κινήσεις ιδιωτικῶν ἀμερικανικῶν κεφαλαίων
(εἰς ἑκατ. δολλάρια)

	1946	1947	1948	1949
1. Ἀπ' εὐθείας ἐπενδύσεις				
Ἐξελθόντα κεφάλαια	801	941	1.334	1.417
Εἰσελθόντα κεφάλαια	618	217	689	583
Καθαρὸν ὑπόλοιπον ἐξελθόντων κεφαλαίων	183	724	645	834
2. Καθαρά ἐξαγωγή διὰ τῆς Δ. Τραπεζῆς	—	243	7	20
3. Λοιπαὶ μακροπρόθεσμοι τοποθετήσεις				
Ἐξελθόντα κεφάλαια	335	244	285	165
Εἰσελθόντα κεφάλαια	459	401	176	219
Καθαρὸν ὑπόλοιπον	—124	—157	109	—54
Συνολικὴ ἀξία καθαρᾶς ἐξαγωγῆς κεφαλαίων	59	810	761	800

(World Economic Report 1949/50)

Καθαρά ἐξαγωγή ιδιωτικῶν ἀμερικανικοῦ κεφαλαίου
δι' ἀπ' εὐθείας ἐπενδύσεις

(εἰς ἑκατ. δολλάρια)

	Σύνολον κόσμου ἔκτος Η.Π.Α.	Καναδᾶς	Λατινικὴ Ἀμερικὴ	Σεμετετέχουσαι χώραι	Λοιπαὶ εὐρωπαϊκαὶ χώραι	Ἐξηρημένα ἐδάφη χωρῶν ΑΔΟΣ	Λοιπαὶ περιοχαὶ τοῦ κόσμου
Σύνολον							
1946	182,4	37,9	38,5	18,0	0,8	6,1	61,1
1947	723,5	13,0	441,7	47,4	1,1	53,0	167,3
1948	645,1	37,8	321,0	48,2	5,2	68,5	164,4
1949	834,4	103,2	480,4	33,8	13,3	38,3	165,4
Βιομηχανία πετρελαίων							
1946	170	12	103	7	—	4	44
1947	487	37	257	20	1	50	122
1948	486	44	205	38	2	61	136
1949	677	54	397	10	13	34	169
Λοιπαὶ βιομηχανίαι							
1946	12,4	25,9	—44,5	11	0,8	2,1	17,1
1947	236,5	—24	184,7	27,4	0,1	3	45,4
1948	159,1	—6,2	116	10,2	3,2	7,5	28,4
1949	157,4	49,2	63,4	23,8	0,3	4,3	—3,6

(World Economic Report 1949/50)